

Ordningssvakter/ trygghetsvakter i Uppsala

Anders Fridborg, säkerhetschef

Kommunledningskontoret

25 september 2020

Ordningsvakt, väktare, trygghetsvakt...?

- **Ordningsvakter** är förordnade enligt särskild lagstiftning, lagen (1980:578) om ordningsvakter
- “...medverka till att upprätthålla allmän ordning.”
LOV 1 §
- En ordningsvakt **lyder under polisen**, skall bära anvisad **uniform** och har vissa polisiära **befogenheter**
  - PL 13 § – avlägsna , tillfälligt omhänderta person som stör allmän ordning
  - LOB – omhänderta berusad

Ordningsvakt, väktare, trygghetsvakt...?

- **Väktare** hanterar typiskt sett kontroll av lås och larm
- Saknar särskilda befogenheter
  - Kan få bära batong och handfängsel
  - Förlitar sig på envarsrätt
- **Trygghetsvakt** – benämning som saknar lagligt stöd
  - En beskrivning av ordningsvakternas syfte i kommunen: skapa trygghet

“Lagen gjord för logdanser...”

- En statlig utredning tillsattes av Geijer 1974
- Fyra år senare presenterades ordningsvaktsutredningen (SOU 1978:33)
- Proposition 1979/80:122
- Lag 1980...

ORDNINGSVAKTER

SOU
1978:33

Ur KB:s samlingar
Digitaliserad år 2013

Betänkande av
ordningsvaktsutredning

Regeringens proposition 1979/80: 122

om ordningsvakter och bevakningsföretag;
beslutad den 13 mars 1980

Regeringen förelägger riksdagen vad som har
av regeringsprotokoll denna dag för den åtgärden
från går av föredragandens hemställan.

På regeringens vägnar
THORBJÖRN FALLDIN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en lag om ordningsvakter. Enligt den nya lagen skall ordningsvakter kunna förordnas till att upprätthålla ordningen vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster, badplatser, lägerområden samt lokaler eller platser för sport, spel eller annan sådan verksamhet liksom vid lokaler eller utrymmen där alkoholdrycker serveras till allmänheten. Om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt skall ordningsvakter kunna förordnas även i andra fall. I lagen regleras vidare bl. a. kvalitationskrav, förordnande och allmänna lägganden för ordningsvakter. I propositionen behandlas även andra frågor beträffande ordningsvakter. Dessa gäller bl. a. befogenheter, utbildning och utrustning samt avgränsningen av ordningsvakternas verksamhet från polisens. Ändringar som berör ordningsvakterna föreslås även i bl. a. brottsbalken, lagen (1936:274) om rätt till jakt och lagen (1940:358) med vissa bestämmelser till skydd för forsvaret m. m.

I propositionen föreslås också ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Ändringarna innebär bl. a. att kravet på auktorisation för bevakningsverksamhet utvidgas samt att underlag skapas för en bättre tillsyn över bevakningsföretagen. Vidare berörs frågan om utbildning för den personal som är anställd i ett bevakningsföretag och har till uppgift att utföra bevakningstjänst (vaktare).

Den nya lagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 januari 1981.

Problemen med brott och stök är störst kring författargatorna i Gränby samt i den nordöstra delen av angränsande Kvarngärdet. Där vill kommunen ha ordningsvakter.

Foto: David Johansson

Svårt få ordningsvakter: “Lagen gjord för logdanser”

Trots lång tid av brott och stök i Gränby är det svårt att få tillstånd för ordningsvakter. “Lagen är gjord för logdanser”, säger kommunens säkerhetsansvarige. Även polisen önskar en modernare lag.

Ordningsvakter får förordnas

Enligt 2 § vid...:

1. **allmänna sammankomster** och cirkusföreställningar,
2. **offentliga tillställningar**,
3. **bad- eller campingplatser** och lokaler eller platser för **idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse** eller liknande som allmänheten har tillträde till, eller
4. lokaler eller utrymmen där **alkoholdrycker** eller alkoholdrycksliknande preparat serveras till allmänheten

Ordningsvakter får förordnas

Enligt 3 §...:

Om det finns ett **särskilt behov** och det är av **väsentlig betydelse** från allmän synpunkt, får ordningsvakter förordnas även i annat fall

Uppsala Nya Tidning.

SVERIGE 23 SEPTEMBER 2020 19:06

Det är på goda grunder som Uppsala kommun nu ansöker att få ha ordningsvakter i området, på samma sätt som i citykärnan: ”Det finns ett särskilt behov och är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt att ordningsförhållandet i Gränby förstärks”, skriver man på kanslisvenska. Men hur kan man veta det? Visst har det förekommit

Ordningsvakter i city

Våren 2017 var orolig med bl a öppen droghandel och rökheroin vid resecentrum

Polisen hade akut **resursbrist**

Frågan om ordningsvakter i city snabbtreddes i nära samverkan med poliser

Infördes **7 juli 2017**

I daglig drift sedan dess

sverigesradio Nyheter Poddar & program Min sida Mer ▾

P4 Uppland

Start P4 program A-Ö Tablå Låtlistor Arkiv Om... Tips!

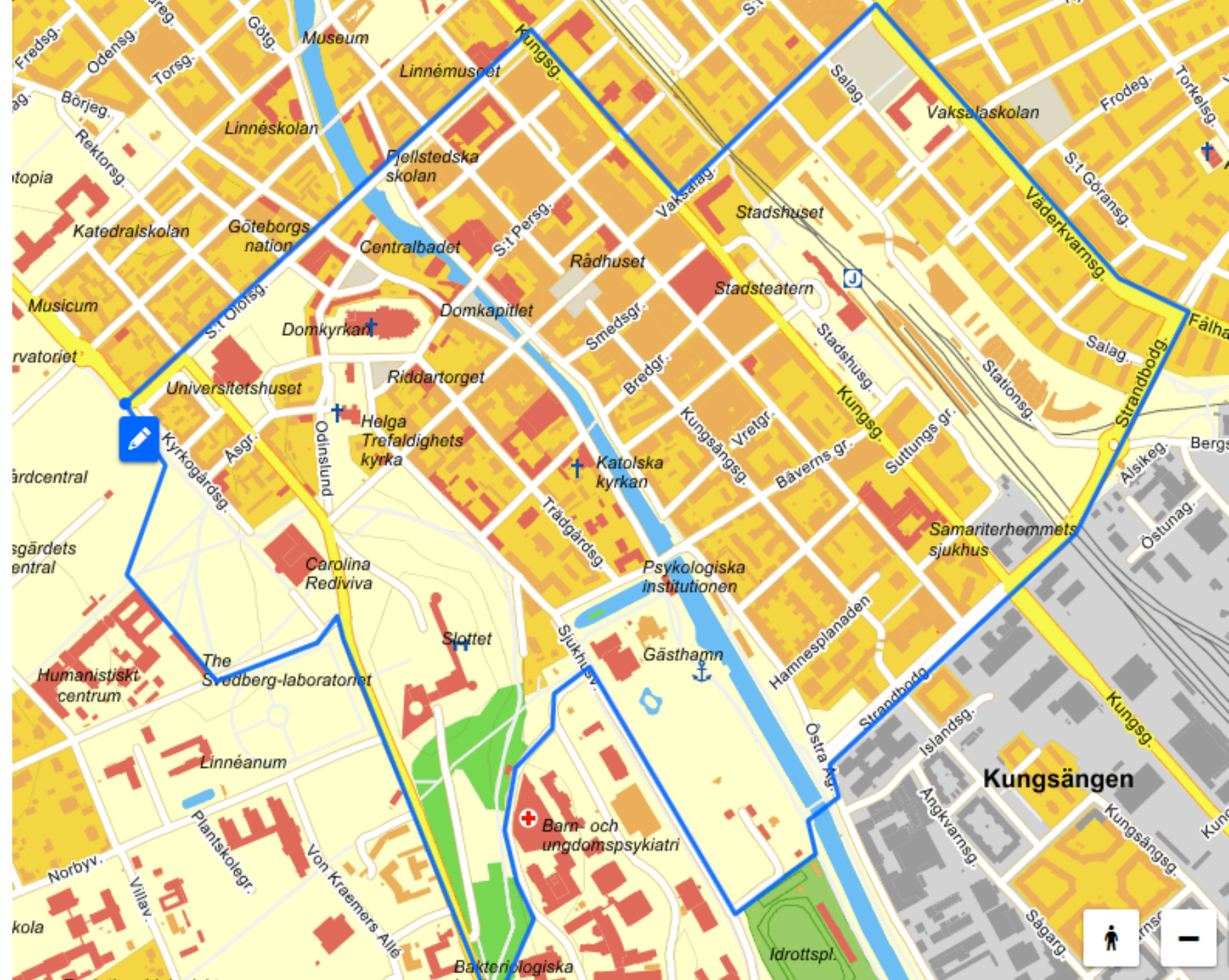
Trygghetsvakterna i Uppsala börjar patrullera idag. Foto: Viktor Einarsson, Sveriges Radio.

▶ **Kommunala ordningsvakter är nu på plats**

1:07 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat fredag 7 juli 2017 kl 16.25

Ursprungligt område

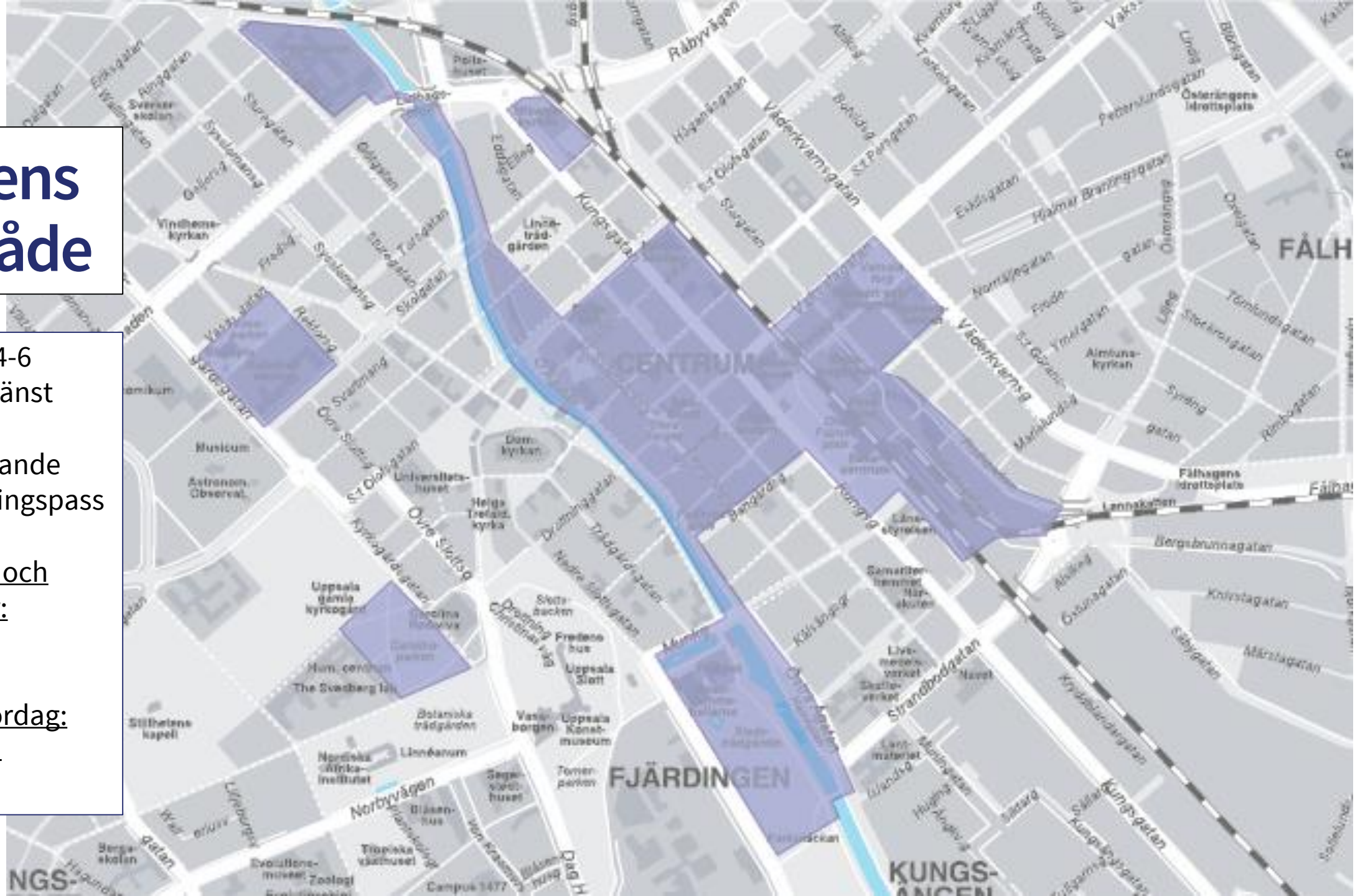
Dagens område

Normalt 4-6
vakter i tjänst

Överlappande
tjänstgöringspass

Vardagar och
söndagar:
kl 12 – 22

Fredag-lördag:
kl 12 – 01

Också i Gottsunda, sedan 2018

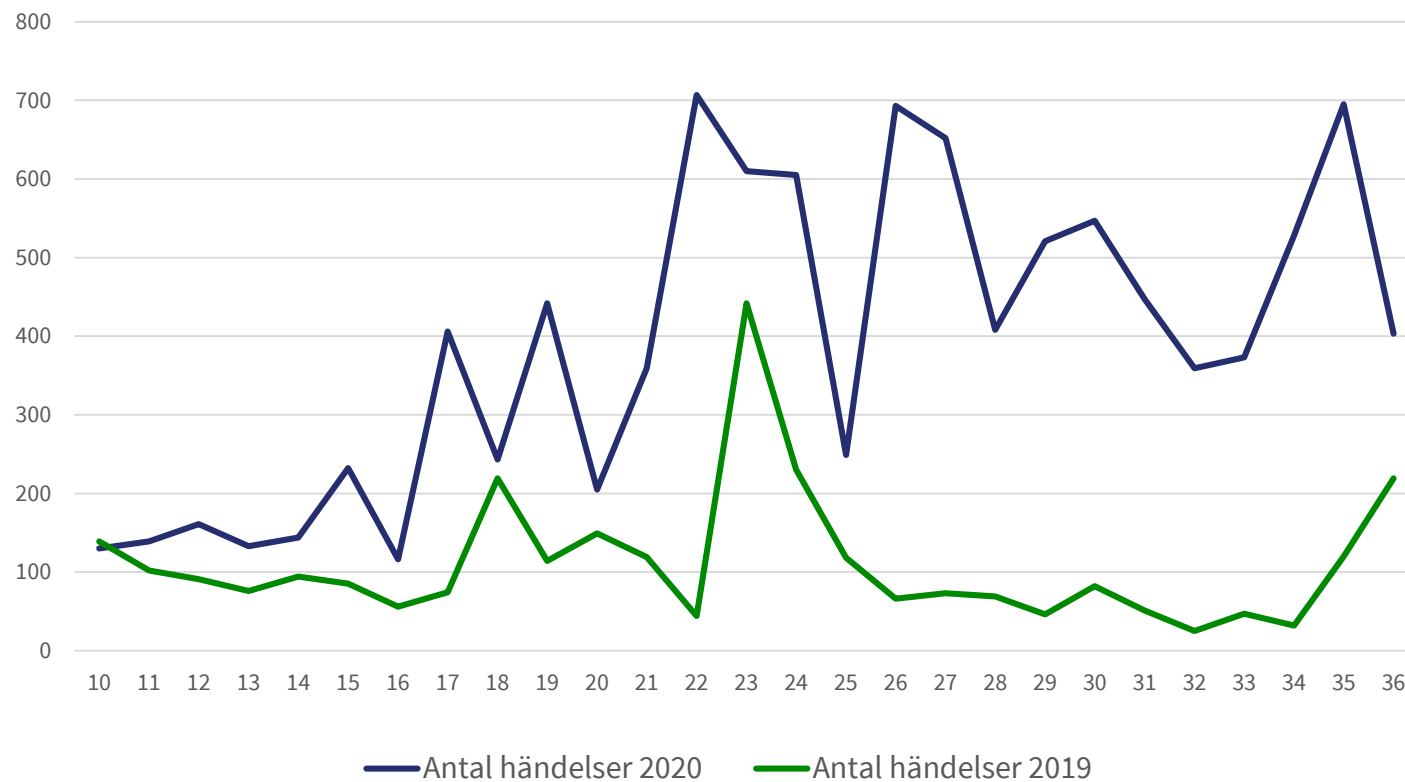

2 vakter i tjänst

Måndag-söndag:
Eftermiddag/tidig
kväll (varierande)

Ordningsvakternas rapportering

Händelser i ordningsvakternas veckorapportering

De fem vanligaste händelserna v. 36	Antal
Tillrättavisning	113
Avvisat personer	70
Information till medborgare	15
Ungdomssamlingar	15
Omhändertagit personer	9

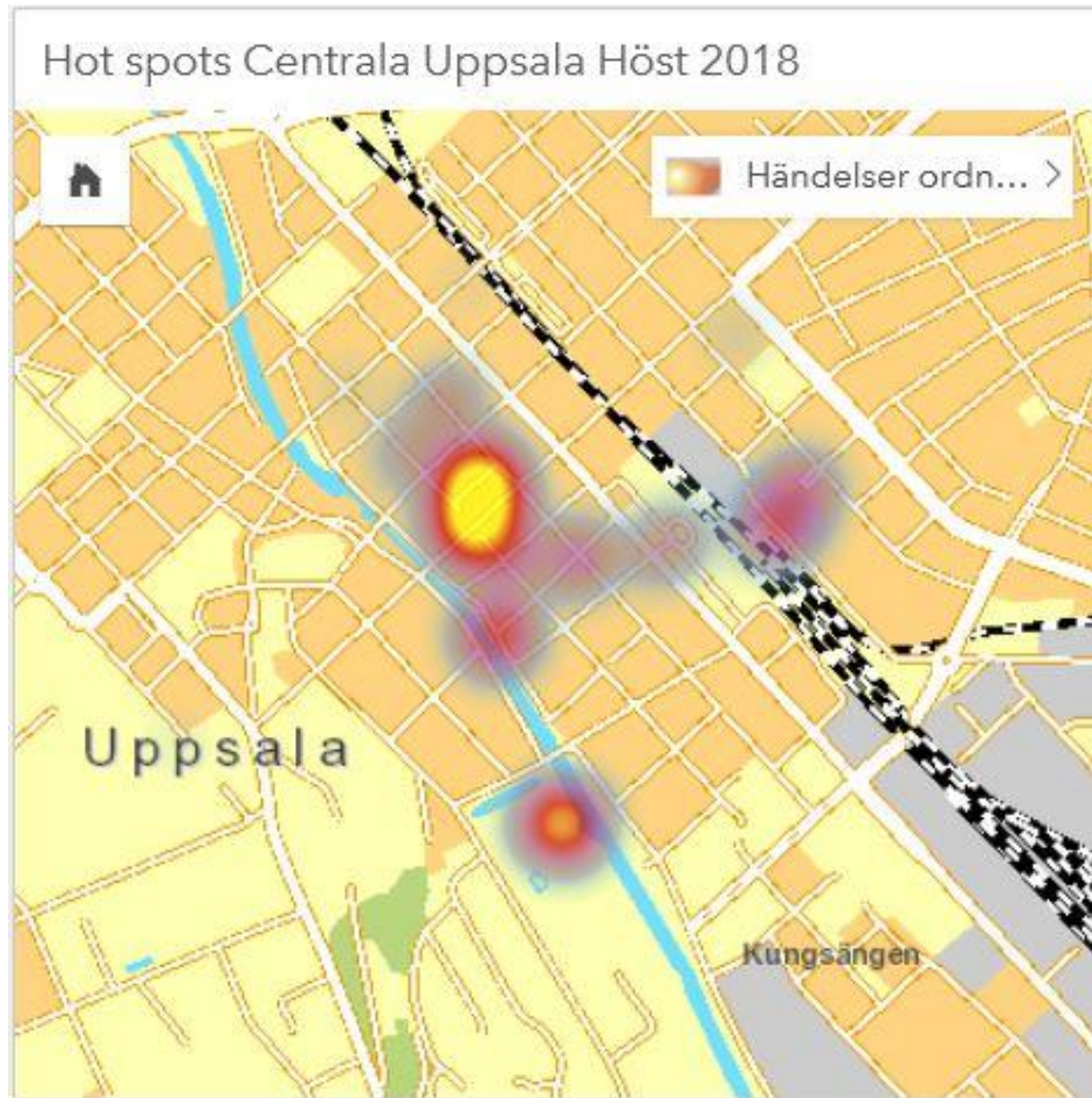
Källa: Veckorapporteringen från Uppsala kommuns anlitate ordningsvakter. Uppdaterad 200909

Kompletterande information/fotnot nås via anteckningar.

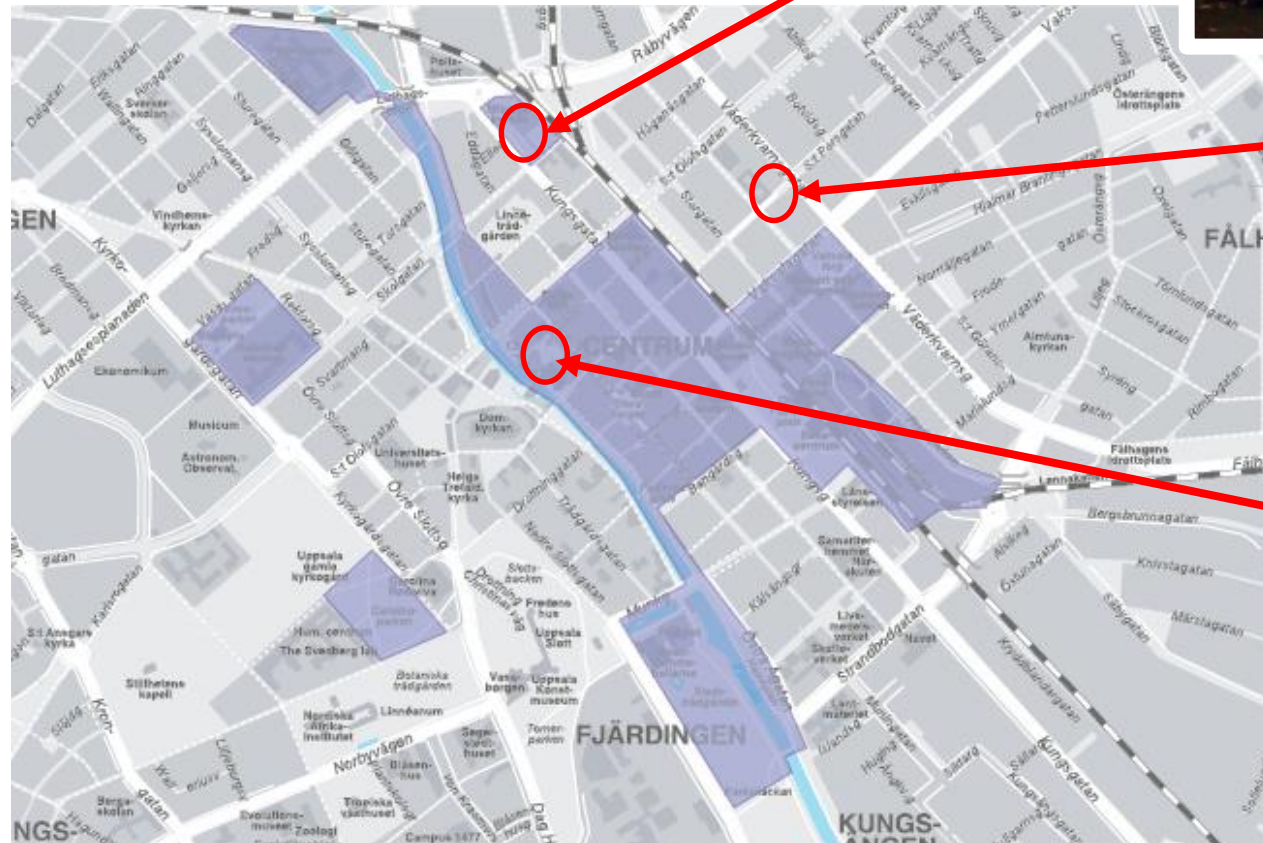
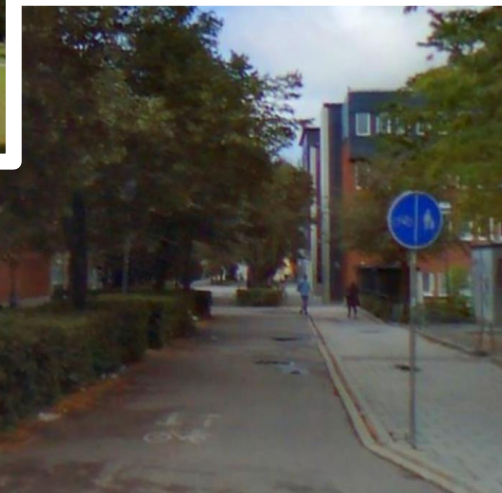
Var sker ingripanden – hösten 2018

Period v 27 – v 52

- Avvisat person
- Tillrättavisning
- Ungdomssamling

Ordningsstörningar

Samverkan

Uppsala
kommun